FOLKETINGETS OMBUDSMAND

FOB 2026-10

Oplysninger i ministers bogudkast kunne ikke undtages fra aktindsigt som fejlsendt efter offentlighedslovens generalklausul

Resumé

30. oktober 2026

Forvaltningsret

11241.3

12.2

En journalist klagede til ombudsmanden over, at Justitsministeriet havde givet ham delvist afslag på aktindsigt i dokumenter vedrørende justitsministerens bog "Der er noget, vi skal tale om".

Ombudsmanden undersøgte Justitsministeriets undtagelse af oplysninger i to dokumenter, som justitsministerens særlige rådgiver havde sendt til en pressemedarbejder i det almindelige embedsværk med henblik på bistand til presseformidling.

Der var tale om en tidligere mailkorrespondance mellem justitsministeren og den særlige rådgiver vedhæftet et udkast til bogen med kommentarbokse med bemærkninger fra personer uden tilknytning til Justitsministeriet.

Ministeriet anførte, at det var en fejl, at den tidligere mailkorrespondance og en version af bogudkastet med kommentarbokse var fremsendt. Ministeriet mente, at de hensyn, der ligger bag retsstillingen om, at dokumenter fremsendt ved en fejl ikke er omfattet af offentlighedsloven, jf. lovens § 7, tilsvarende gjorde sig gældende i forhold til oplysningerne i kommentarboksene og i mailkorrespondancen, og at disse hensyn kunne begrunde, at oplysningerne blev undtaget fra aktindsigt efter generalklausulen i lovens § 33, nr. 5.

Ombudsmanden fandt, at de omhandlede oplysninger måtte karakteriseres som både relevante og egnede til at indgå som et element i grundlaget for embedsværkets bistand til presseformidling. Sammenholdt med sagens øvrige omstændigheder var situationen derfor vanskeligt forenelig med de særlige krav, der gælder for at undtage fejlsendte dokumenter fra aktindsigt.

Han anførte, at § 33, nr. 5, er tiltænkt et snævert anvendelsesområde og ikke kan anvendes til at undtage en oplysning fra aktindsigt, hvis det hensyn, som myndigheden ønsker at tilgodese, er fuldt ud identisk med hensyn, der er tilgodeset i en af lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men betingelserne for at anvende denne bestemmelse ikke er opfyldt.

Justitsministeriet havde ikke peget på andre grunde til at undtage oplysningerne fra aktindsigt end den omstændighed, at der var tale om en fejl med hensyn til fremsendelsen, og havde ikke konkretiseret og sandsynliggjort de mulige skadevirkninger ved at give aktindsigt.

Samlet set var det ombudsmandens opfattelse, at ministeriet på det foreliggende grundlag ikke ud fra de angivne hensyn kunne undtage oplysningerne fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5.

(Sag nr. 26/01871)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen:

Ombudsmandens udtalelse

1. Sagens baggrund

Den daværende justitsminister udgav i efteråret 2024 bogen "Der er noget vi skal tale om".

I forbindelse med tilblivelsen af bogen havde embedsværket i Justitsministeriet bistået justitsministeren med bl.a. indhentelse af retspraksis vedrørende vold mod børn og udarbejdelse af notater herom. Embedsværket havde endvidere bistået ministeren med faktatjek af oplysninger i tre af bogens kapitler.

Derudover blev der udvekslet et udkast til bogen (dokument nr. 3555081) mellem justitsministerens særlige rådgiver og en pressemedarbejder i det almindelige embedsværk med henblik på bistand til presseformidling.

Det pågældende udkast indeholdt kommentarbokse med bemærkninger fra personer uden tilknytning til Justitsministeriet. Udvekslingen af udkastet skete ved, at den særlige rådgiver videresendte en mailkorrespondance mellem justitsministeren og den særlige rådgiver til pressemedarbejderen (dokument nr. 3555080), hvor udkastet var vedhæftet.

Du anmodede den 20. november 2024 Justitsministeriet om aktindsigt i dokumenter, der relaterede sig til embedsværkets bistand. Justitsministeriet traf afgørelse den 8. januar 2025 og undtog de fleste af dokumenterne fra aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1, om interne dokumenter. Du klagede samme dag til mig over afgørelsen.

Under min behandling af sagen traf Justitsministeriet en ny afgørelse, hvor ministeriet udleverede bl.a. det nævnte udkast til bogen (dokument nr. 3555081) – dog bortset fra kommentarboksene – efter princippet om meroffentlighed, jf. offentlighedslovens § 14.

Jeg afgav den 27. januar 2026 en udtalelse om sagen (FOB 2026-2).

Justitsministeriet havde under min behandling af sagen oplyst, at justitsministeren havde udarbejdet og udgivet bogen alene i sin egenskab af privatperson og partipolitiker, og – som jeg måtte forstå ministeriet – at justitsministerens særlige rådgivers bistand til bogen ikke havde knyttet sig til ministerens funktion som minister.

Det var på det anførte grundlag min opfattelse, at dokumenter, der var udvekslet udelukkende til brug for justitsministerens bogprojekt mellem justitsministeren og den særlige rådgiver på den ene side og det almindelige embedsværk på den anden side, ikke kunne undtages fra aktindsigt som interne dokumenter i medfør af offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1.

Justitsministeriet traf på den baggrund den 27. februar 2026 en ny afgørelse i sagen og imødekom din anmodning om aktindsigt delvist.

Justitsministeriet undtog i den forbindelse bl.a. en række oplysninger i dokument nr. 3555080 og alle oplysninger i kommentarbokse i dokument nr. 3555081 fra aktindsigt.

Justitsministeriet begrundede sin afgørelse således:

> ”Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.
>
> Bestemmelsen har et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.
>
> Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige.
>
> Efter offentlighedslovens § 7, stk. 1, kan enhver forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed mv. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Adgangen til aktindsigt omfatter ikke uden videre ethvert dokument, der faktisk befinder sig i en myndigheds besiddelse, da det er en betingelse for aktindsigt, at dokumentet er undergivet administrativ sagsbehandling i den pågældende myndighed. Om afgrænsningen af begrebet ’som led i administrativ behandling’ følger det af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, at retten til aktindsigt omfatter alle indgående og oprettede dokumenter, bortset fra sådanne, der typisk på grund af deres indhold er myndighedens løbende administrative virksomhed uvedkommende.
>
> Om dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejltagelse, fremgår følgende af betænkning nr. 1510/2009, side 331 f, om den dagældende § 5, stk. 1, i offentlighedsloven fra 1985:

> ’Det forhold, at retten til aktindsigt alene omfatter dokumenter, der indholdsmæssigt vedrører sagen, indebærer, at dokumenter, der er sendt til en forvaltningsmyndighed ved en fejltagelse – og som er returneret – ikke indgår i en sag, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 213. Det er dog en forudsætning, at dokumenterne ikke er indgået i myndighedens beslutningsgrundlag. Hvis dokumenterne på tidspunktet for aktindsigtens fremsættelse fortsat beror hos forvaltningsmyndigheden, må dokumenterne kunne unddrages aktindsigt, hvis det er åbenbart, at dokumenterne er fremsendt ved en fejltagelse, og at de pågældende dokumenter ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling, jf. Vogter, side 135 f.’
>
> Den dagældende § 5, stk. 1, i offentlighedsloven fra 1985 er indholdsmæssigt videreført i den gældende offentlighedslov § 7, stk. 1. Der er således ikke ret til aktindsigt i dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejl.
>
> Oplysninger i kommentarbokse i dokument nr. 3555081 og oplysninger i dokument nr. 3555080 stammer fra personer uden tilknytning til Justitsministeriet. Som anført (…) beror det på en fejl, at en version af dokumentet med kommentarbokse er blevet fremsendt af den særlige rådgiver til en pressemedarbejder i Justitsministeriet. Den særlige rådgiver har således oplyst, at det retteligt burde have været en version uden kommentarbokse, som skulle have været delt med medarbejderen. Justitsministeriet har på den baggrund fundet grundlag for at undtage kommentarboksene fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Justitsministeriet har lagt vægt på de samme hensyn, som ligger bag det oven for anførte om dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejl. Ministeriet henviser i den forbindelse til, at udvekslingen af dokumentet med kommentarbokse skete som led i embedsværkets bistand til ministeren af mere praktisk karakter i forbindelse med den praktiske håndtering af interviews i forbindelse med udgivelse af bogen, og at de pågældende kommentarbokse ikke har indgået som et element i grundlaget for sagens behandling.”

På baggrund af din klage over Justitsministeriets nye afgørelse bad jeg den 9. april 2026 ministeriet om en udtalelse. Jeg skrev i den forbindelse, at jeg havde besluttet at afgrænse min undersøgelse til at omfatte ministeriets undtagelse af oplysninger i dokument nr. 3555080 og 3555081. Det gjorde jeg, med henvisning til at jeg havde forstået det således, at de dokumenter, som ministeriet fortsat undtog efter offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1 – om korrespondance om bl.a. retspraksis og faktuelle forhold vedrørende vold mod børn – var udvekslet i en situation, hvor der havde været et overlap mellem justitsministerens funktioner som henholdsvis minister og partipolitiker/privatperson.

Justitsministeriet afgav den 7. maj 2026 en udtalelse om sagen. Ministeriet anførte bl.a. følgende:

> ”Det er (…) forudsat i offentlighedsloven, at aktindsigt ikke i alle tilfælde bør omfatte dokumenter og dermed også oplysninger, der er fremsendt til en myndighed ved en fejl. Det er begrundet i, at offentlighedsloven har til formål at sikre adgang til oplysninger, der har haft eller er indgået på relevant vis i myndighedernes sagsbehandling, hvilket netop ikke er tilfældet, hvis oplysningerne er fremsendt ved en fejl og ikke i øvrigt er indgået i myndighedernes sagsbehandling.
>
> Det er Justitsministeriets vurdering, at dokument nr. 3555080 og 3555081 begge har været undergivet administrativ sagsbehandling, og at de ikke er fremsendt under sådanne omstændigheder, at de falder uden for anvendelsesområdet af offentlighedslovens § 7, stk. 1. Det er således ikke en fejl, at dokumenterne er sendt til myndigheden. Fejlen består i stedet i, at de versioner, der *blev* sendt til ministeriet, indeholdt enkelte oplysninger, som ikke skulle være kommet ministeriet i hænde, hvilket Justitsministeriet også har redegjort for i ministeriets udtalelse af 17. marts 2025 til Folketingets Ombudsmand. Dokumenterne er således som sådan ikke fremsendt ved en fejl, men er indgået i sagens behandling og er efter Justitsministeriets opfattelse således indgået som led i administrativ sagsbehandling og omfattet af retten til aktindsigt. Derfor har Justitsministeriet også behandlet dokumenterne som omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 7, stk. 1, ligesom ministeriet har journaliseret dokumenterne som led i administrativ sagsbehandling.
>
> Justitsministeriet har imidlertid fundet grundlag for at undtage de nævnte kommentarer og kommentarbokse efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at der er tale om en atypisk situation, hvor ministeren som privatperson udgiver en bog, hvis indhold har klare snitflader til ministeriets ressort.
>
> Justitsministeriet har endvidere lagt vægt på, at de pågældende kommentarer og kommentarbokse er fremsendt ved en åbenbar fejl. Det fremstår således tydeligt både i dokument nr. 3555080 og 3555081, at der er tale om korrespondance og kommentarer mellem ministeren, den særlige rådgiver og personer, som ministeren har inddraget i sit private projekt med at udgive en bog.
>
> Endelig har Justitsministeriet lagt vægt på, at de undtagne oplysninger ikke er indgået i ministeriets sagsbehandling. Ministeriet henviser i den forbindelse til, at oplysningerne blev udvekslet som led i embedsværkets

bistand til ministeren med den praktiske håndtering af interviews i forbindelse med udgivelsen af bogen, og at de pågældende kommentarbokse og kommentarer ikke er indgået som et element i grundlaget for sagens behandling i denne henseende. I forlængelse heraf bemærkes det, at Folketingets Ombudsmand har bedt Justitsministeriet om at redegøre for, om ministeriet mener, at de undtagne oplysninger har kunnet indgå som element i grundlaget for den bistand, som det almindelige embedsværk ydede i forbindelse med bogens udgivelse. Det er efter Justitsministeriets opfattelse ikke afgørende for anvendelsen af offentlighedslovens § 33, nr. 5, om oplysningerne hypotetisk set har kunnet indgå som element i grundlaget for sagens behandling. Justitsministeriet bemærker i forlængelse heraf, at ministeriet netop ikke har undladt at udlevere oplysningerne med henvisning til anvendelsesområdet for offentlighedslovens § 7, stk. 1, men derimod har undtaget oplysningerne efter offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de hensyn, der ligger bag retsstillingen om, at dokumenter fremsendt ved en fejl ikke er omfattet af offentlighedslovens § 7, stk. 1, gør sig gældende i forhold til kommentarerne og kommentarboksene i dokumenterne, og at disse hensyn taler for, at kommentarerne og kommentarboksene i de to dokumenter kan undtages efter offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Det er endelig Justitsministeriets vurdering, at undtagelsen af kommentarerne og kommentarboksene efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, er klart påkrævet. Det er ministeriets opfattelse, at det forhold, at den særlige rådgiver ved en fejl har sendt en forkert version af et dokument og en mailkorrespondance til ministeriet, ikke bør føre til, at offentligheden skal have indblik i tilblivelsen af en bog, en minister har skrevet som privat person eller partipolitiker. Derfor er det klart påkrævet, at kommentarerne og kommentarboksene undtages fra retten til aktindsigt.

Justitsministeriet finder ikke, at det forhold, at ministeriet ikke har returneret dokumenterne indeholdende kommentarerne og kommentarboksene, medfører, at offentlighedslovens § 33, nr. 5, ikke finder anvendelse. Justitsministeriet har ikke – og særligt ikke efter der er anmodet om aktindsigt i dokumenterne – overvejet at returnere dokumenterne. Justitsministeriet har, som der er redegjort for ovenfor, netop fundet, at dokumenterne var omfattet af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 7, stk. 1, men at enkelte oplysninger bør undtages efter offentlighedslovens § 33, nr. 5."

Jeg har modtaget kopi af Justitsministeriets presseberedskab i forbindelse med udgivelse af bogen i den sag, som jeg behandlede sammen med din tidligere sag i FOB 2026-2.

2. Retsgrundlag

2.1. Offentlighedslovens § 33, nr. 5 (generalklausulen)

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

> **"§ 33.** Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:
> …
>
> 5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet."

2.1.1. Forarbejder

I forarbejderne til bestemmelsen er der anført bl.a. følgende:

> "Efter nr. 5 kan retten til aktindsigt (…) begrænses, hvis det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet. Det er – som efter gældende ret – en betingelse for at undtage oplysninger efter bestemmelsen, at der er en nærliggende fare for, at de pågældende interesser vil lide skade.
>
> …
>
> Bestemmelsen i nr. 5 – den såkaldte generalklausul – er enslydende med den gældende lovs § 13, stk. 1, nr. 6. Bestemmelsen har som efter gældende ret et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.
>
> Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne.
>
> Bestemmelsen kan således bl.a. anvendes med henblik på at beskytte hensynet til det offentliges politiske beslutningsproces af særlig karakter. Den kan f.eks. anvendes på de tilfælde, hvor hensynet til den politiske beslutningsproces gør det påkrævet, at retten til aktindsigt begrænses i forhold til oplysninger og dokumenter, der udveksles i forbindelse med sager, der er omfattet af lovforslagets § 24, stk. 3.
>
> …

> Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.3.3 og pkt. 4.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til betænkningens kapitel 17, pkt. 4.2.6 (side 681 ff.)."

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen, s. 104 f. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 658 ff., er der anført bl.a. følgende om den tilsvarende bestemmelse i § 13 i den tidligere offentlighedslov:

> **"4.1. Almindelige bemærkninger om bestemmelsen i § 13, stk. 1**
>
> **4.1.1. Konkret skøn**
> Det følger af formuleringen af indledningen til § 13, stk. 1, at den interesseafvejning, der er forudsat, skal foretages konkret i hvert enkelt tilfælde, og at der herunder også må foretages en konkret vurdering af hvert enkelt dokument for sig. En begæring om aktindsigt kan således kun afslås, hvis retten til at blive gjort bekendt med oplysninger i en sag eller et dokument efter et *konkret skøn* findes at burde vige for de nærmere opregnede *væsentlige hensyn til offentlige og private interesser*.
>
> …
>
> **4.2.6. Hensynet til private og offentlige interesser**
>
> …
>
> **4.2.6.2 Bestemmelsens indhold**
>
> Det fremgår af forarbejderne, at bestemmelsen i § 13, stk. 1, nr. 6, har karakter af en opsamlingsbestemmelse, der giver hjemmel til at meddele afslag på aktindsigt, hvor *væsentlige hensyn* til private eller offentlige interesser efter forholdets særlige karakter gør det påkrævet.
>
> Det følger af 1985-lovens forarbejder, at bestemmelsen som hidtil kun skal anvendes i *begrænset omfang*, ligesom det følger af 1970-lovens forarbejder, at den kun vil skulle anvendes i tilfælde, hvor hemmeligholdelse af hensyn til det offentliges eller enkeltpersoners interesse er *klart påkrævet*.
>
> Der kan imidlertid ikke drages absolutte grænser for, *hvilke typer af interesser* der kan varetages gennem anvendelsen af bestemmelsen. Den

kan således benyttes til – hvad praksis vedrørende bestemmelsen også bekræfter – at tilgodese beskyttelsesinteresser, der er nært beslægtede med de interesser, der er anerkendt ved udformningen af lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig utilstrækkelige.

Derudover kan bestemmelsen anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. Da bestemmelsen i sit udgangspunkt er tiltænkt et snævert anvendelsesområde, må det dog antages, at der også stilles strenge krav med hensyn til styrken af det aktuelle beskyttelsesbehov, hvor der er tale om at anvende bestemmelsen i sådanne tilfælde (…)"

2.1.2. Litteratur og praksis

I Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), er der på s. 792 ff. anført bl.a. følgende om bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5:

"11.3 Generelt om, hvilke interesser bestemmelsen beskytter
Selvom bestemmelsen kun kan anvendes i begrænset omfang, kan der ikke drages absolutte grænser for, hvilke typer af interesser der kan varetages gennem anvendelsen af bestemmelsen. Den kan således benyttes til i første række at tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig utilstrækkelige (f.eks. hensynet til den politiske beslutningsproces), jf. bl.a. FOB 2019-7.

I den sammenhæng bemærkes, at såfremt det hensyn, der søges tilgodeset gennem anvendelsen af opsamlingsbestemmelsen, er fuldt ud identisk med det hensyn, der er tilgodeset gennem lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor betingelserne for at anvende disse bestemmelser ikke er anset for opfyldt, kan opsamlingsbestemmelsen (heller) ikke anvendes, jf. bl.a. FOB 2017-3 og Folketingets Ombudsmands udtalelse af 4. juli 2017 (sag nr. 16/05552).

…

Opsamlingsbestemmelsen kan også anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne (…). Da bestemmelsen i sit udgangspunkt er tiltænkt et snævert anvendelsesområde, må det antages, at der *stilles strengere krav med hensyn til styrken af det aktuelle beskyttelsesbehov*, når der er tale om beskyttelsesinteresser, der (i øvrigt) falder uden for loven, jf. også betænkning nr. 57/1978,

> side 260 f. Dette synes også at følge af de specielle bemærkninger til § 33, nr. 5, hvor det anføres, at bestemmelsen 'i *særlige* tilfælde' også kan anvendes til at beskytte de interesser, der ikke har sammenhæng med de interesser, der er tilgodeset i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser."

Fra praksis om, hvilke beskyttelsesinteresser der kan varetages efter bestemmelsen, kan nævnes bl.a. følgende:

I sagen FOB 2019-26 havde Ligebehandlingsnævnet i medfør af offentlighedslovens § 33, nr. 5, givet en journalist afslag på aktindsigt i navnet på et rejsebureau, der havde overtrådt lov om etnisk ligebehandling i forbindelse med salg af fodboldrejser.

Nævnet havde henvist til, at det kunne få vidtrækkende økonomiske konsekvenser for rejsebureauet, hvis dets navn blev videregivet sammen med oplysningen om, at rejsebureauet havde overtrådt lov om etnisk ligebehandling. Ombudsmanden forstod Ligebehandlingsnævnets afgørelse sådan, at nævnets vurdering byggede på sådanne hensyn til erhvervsmæssige interesser, som efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, kan begrunde undtagelse fra aktindsigt, og at nævnet havde vurderet, at § 30, nr. 2, ikke fandt anvendelse i den konkrete sag. Det var ombudsmanden enig i. Nævnet havde ikke peget på andre hensyn som begrundelse for at afslå aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, og ombudsmanden fandt, at nævnet ikke på det foreliggende grundlag kunne afslå aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ombudsmanden bemærkede i den forbindelse, at bestemmelsen ikke kan anvendes, hvis det hensyn, der ønskes tilgodeset, er fuldt identisk med hensyn, der er tilgodeset ved en af lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men betingelserne for at anvende denne undtagelsesbestemmelse ikke er opfyldt.

I sag nr. 16/05552 (som kan findes på www.offentlighedsportalen.dk) havde Aarhus Letbane givet afslag på aktindsigt i to kontrolrapporter vedrørende entreprenørernes overholdelse af sociale klausuler i den indgåede kontrakt om byggeprojektet. Ombudsmanden mente ikke, at Aarhus Letbane kunne afslå aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 3, idet han henviste til, at letbanen ikke havde påvist eller sandsynliggjort, at der var en nærliggende fare for, at letbanen ville lide økonomisk skade, hvis der blev givet aktindsigt i oplysningerne. Offentlighedslovens § 33, nr. 5, kunne efter ombudsmandens opfattelse heller ikke anvendes i sagen, idet han måtte forstå, at Aarhus Letbanes anvendelse af bestemmelsen byggede på samme hensyn, som lå til grund for undtagelsen af oplysningerne efter § 33, nr. 3.

Om kravene til konkretisering af de beskyttelseshensyn, der ønskes varetaget, kan henvises til bl.a. følgende praksis:

I FOB 2021-24 havde Rigspolitiet givet en journalist delvist afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, i dokumenter, som forventedes at ville indgå i en kommende uvildig undersøgelse. Justitsministeriet havde efterfølgende stadfæstet afgørelsen. Der var tale om forskellige versioner af et action card, som politiet havde anvendt i forbindelse med aflivning af mink. Myndighederne havde anført, at udlevering af dokumenterne kunne skade gennemførelsen af undersøgelsen.

Ombudsmanden udtalte, at hensynet til at undgå at skade en verserende eller kommende undersøgelse af sagsforløb mv. i forvaltningen er et sagligt hensyn efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ombudsmanden mente imidlertid ikke, at Justitsministeriet havde konkretiseret eller sandsynliggjort, hvordan udlevering af versionerne af det omtalte action card til journalisten kunne medføre skadevirkninger for den uvildige undersøgelse, som ministeriet på afgørelsestidspunktet forventede iværksat. Justitsministeriet kunne derfor ikke afslå aktindsigt efter bestemmelsen på det foreliggende grundlag.

FOB 2017-3 angik en journalists klage over, at DTU havde undtaget oplysninger i en forskningsevalueringsrapport fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ombudsmanden udtalte, at det, som myndighederne havde anført, om at aktindsigt ville medføre en nærliggende fare for, at DTU ikke i fremtiden ville kunne sikre en kritisk faglig og reel bedømmelse, var for generelt og udokumenteret, idet vurderingen ikke var nærmere underbygget f.eks. af udtalelser fra de forskere, der deltog i evalueringen, eller af andre konkrete oplysninger om, hvad der er almindelig praksis med hensyn til fortrolighed om evalueringer af forskning.

I forhold til visse af de undtagne oplysninger havde DTU henvist til bl.a. de hensyn, der ligger bag offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter. Ombudsmanden udtalte herom, at "den blotte henvisning" til hensynene bag offentlighedslovens § 23 om interne dokumenter ikke var tilstrækkelig til, at oplysninger i en forskningsevalueringsrapport – som var udfærdiget eksternt – kunne undtages fra aktindsigt efter § 33, nr. 5.

2.2. Offentlighedslovens § 7

Offentlighedslovens § 7 lyder således:

> **"§ 7.** Enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.
> *Stk. 2*. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser
> 1) alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og (…)"

2.2.1. Forarbejder
Det fremgår af forarbejderne til offentlighedslovens § 7, at bestemmelserne i stk. 1-3 ikke tilsigter ændringer af gældende ret i forhold til de tilsvarende bestemmelser i § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 5, stk. 1, i den tidligere offentlighedslov (lov nr. 572 af 19. december 1985).

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen, lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 4.1.1.4 og 4.1.1.5. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven – som lovforslaget bygger på – er der om bestemmelsen i § 5, stk. 1, i 1985-offentlighedsloven – som er videreført i § 7, stk. 2 og 3 – på s. 331 f. anført bl.a. følgende:

> **"7. Retten til aktindsigt omfatter alene dokumenter, der vedrører sagen**
>
> **7.1.** Det følger af offentlighedslovens § 5, stk. 1, at retten til aktindsigt alene omfatter dokumenter, der *vedrører* sagen. Ved vurderingen af, om et dokument vedrører sagen, er det ikke afgørende, om det pågældende dokument er journaliseret på sagen. Afgørende er under alle omstændigheder, om dokumentet vedrører sagens indhold.
>
> …
>
> **7.2.** Det forhold, at retten til aktindsigt alene omfatter dokumenter, der indholdsmæssigt vedrører sagen, indebærer, at dokumenter, der er sendt til en forvaltningsmyndighed ved en fejltagelse – og som er returneret – ikke indgår i en sag, jf. Folketingstidende 1985-86, tillæg A, sp. 213. Det er dog en forudsætning, at dokumenterne ikke er indgået i myndighedens beslutningsgrundlag.
>
> Hvis dokumenterne på tidspunktet for aktindsigtens fremsættelse fortsat beror hos forvaltningsmyndigheden, må dokumenterne kunne unddrages aktindsigt, hvis det er åbenbart, at dokumenterne er fremsendt ved en fejltagelse, og at de pågældende dokumenter ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling, jf. Vogter, side 135 f. "

Offentlighedskommissionens overvejelser vedrørende det nævnte spørgsmål er i betænkningen gengivet på s. 346 f., hvor der er anført bl.a. følgende:

> **"11.6. Dokumenter, der ikke er omfattet af retten til aktindsigt**

> Efter den gældende bestemmelse i offentlighedslovens § 5, stk. 1, nr. 1, omfatter retten til aktindsigt principielt samtlige dokumenter, der vedrører den pågældende sag. Denne ret til aktindsigt gælder uanset dokumentets betegnelse (underhåndsbrev eller lignende) eller opbevaringsmåde (f.eks. i en database). Afgørende for spørgsmålet om aktindsigt er under alle omstændigheder, om dokumentet har været undergivet administrativ sagsbehandling i den pågældende forvaltningsmyndighed, jf. pkt. 4.1 og pkt. 7 ovenfor.
>
> Det anførte indebærer, at en række forskellige dokumenttyper efter gældende ret ikke er omfattet af retten til aktindsigt.
>
> …
>
> (…) dokumenter, der er sendt til en forvaltningsmyndighed ved en åbenbar fejltagelse, [er] heller ikke omfattet af retten til aktindsigt, i det omfang de pågældende dokumenter ikke er indgået i myndighedens beslutningsgrundlag. Kommissionen finder, at de nævnte dokumenttyper heller ikke efter bestemmelserne i lovudkastets § 7, stk. 1 og 2 – der indholdsmæssigt er identiske med de gældende bestemmelser i § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 5, stk. 1 – bør være omfattet af retten til aktindsigt."

Af forarbejderne til § 4, stk. 1, 1. pkt., og § 5, stk. 1, i 1985-offentlighedsloven fremgår bl.a. følgende:

> *"Til § 4*
>
> …
>
> Det er præciseret i lovteksten, at adgangen til aktindsigt som hidtil kun omfatter dokumenter, der undergives eller har været undergivet en administrativ sagsbehandling.
>
> Udenfor falder således dokumenter, der blot modtages til *opbevaring* (f.eks. i rigsarkiv), eller alene undergives *rent teknisk* eller lignende bearbejdning (stempling, legalisering o.lign.). Tilsvarende gælder dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en åbenbar *fejltagelse*, når disse ikke indgår som element i myndighedens afgørelsesgrundlag.
>
> …
>
> *Til § 5*
>
> Bestemmelsen indeholder en beskrivelse af, hvad aktindsigten omfatter.

…

Dokumentbegrebet i offentlighedsloven er i praksis blevet fortolket vidt.

…

Der henvises (…) til betænkningen side 138 ff. og udvalgets overvejelser side 157 ff.

Efter bestemmelsen i *stk. 1, nr. 1*, omfatter retten til aktindsigt alle dokumenter, der vedrører sagen.

…

Skrivelser og dokumenter, der er sendt til myndigheden ved en fejltagelse, og som derfor returneres, indgår ikke i en sag."

Jeg henviser til lovforslag nr. L 5 af 2. oktober 1985 til lov om offentlighed i forvaltningen, bemærkningerne til lovforslagets §§ 4 og 5, spalte 210 ff. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 1985-86, tillæg A.

Den omtalte betænkning er betænkning nr. 857/1978 om offentlighedslovens revision. Betænkningen indeholder på s. 139 ff. bl.a. følgende beskrivelse af gældende ret efter offentlighedsloven fra 1970 (lov nr. 280 af 10. juni 1970):

"3.a. Offentlighedsloven bygger på det almindelige system, at adgangen til aktindsigt omfatter samtlige dokumenter i en sag, medmindre der i loven er gjort undtagelse herfra, enten som følge af dokumentets funktion, jfr. herved lovens § 5, eller som følge af dokumentets indhold, jfr. herved navnlig lovens §§ 2 (og 7).

…

b.

…

Et andet spørgsmål, der ikke er besvaret hermed, er, *hvilke* dokumenter der nærmere kan henregnes til en bestemt sag.

…

Ombudsmanden har (…) i *F.O.B. 1975* side 318 antaget, at offentlighedslovens § 3 [der indholdsmæssigt svarer til § 7, stk. 2, i den gæl-

dende lov; min bemærkning] ikke forudsætter som betingelse for aktindsigt, at det pågældende dokument har været *brugt* som en del af afgørelsesgrundlaget, dvs. er indgået i myndighedens overvejelser med hensyn til sagens behandling og afgørelse, jfr. således også *kommentaren* side 52 med yderligere henvisninger til den juridiske litteratur.

Der kan (…) være anledning til at understrege, at den almindelige angivelse af offentlighedsprincippets rækkevidde, der følger af bestemmelsen i § 3, nr. 1, må antages at være undergivet visse begrænsninger:

a°) I den juridiske litteratur er det således gjort gældende, at dokumenter, der ved en *'åbenbar fejltagelse* er fremsendt til en myndighed i forbindelse med en administrativ sagsbehandling, og som ikke er indgået som element i myndighedens afgørelsesgrundlag, må kunne unddrages adgangen til aktindsigt, jfr. således *kommentaren* side 53. Det anses her for at være uden betydning, om de pågældende dokumenter i og for sig vedrører den pågældende sag – f.eks. en anden myndigheds interne arbejdsmateriale vedrørende samme sag – når blot der er tale om en fejltagelse med hensyn til *fremsendelsen som sådan* – ikke med hensyn til bedømmelsen af dokumentets forhold til offentlighedsloven. Det må formentlig i givet fald antages, at dokumentet under de angivne forudsætninger kan unddrages aktindsigt, uanset at fejltagelsen først opdages efter, at begæringen om aktindsigt er fremsat.

Spørgsmålet har ikke foreligget i justitsministeriets praksis og har så vidt vides heller ikke været forelagt domstolene eller folketingets ombudsmand."

2.2.2. Litteratur

I Niels Eilschou Holm, Offentlighedsloven med kommentarer (1971), s. 53 – som den ovenfor nævnte betænkning nr. 857/1978 om offentlighedslovens revision henviser til – er der anført bl.a. følgende:

"Det forekommer undertiden, at der blandt de dokumenter, der fremsendes til brug for en forvaltningsmyndigheds behandling af en sag, også findes aktstykker, der helt åbenbart er medsendt ved en fejltagelse. I praksis redresseres den slags fejlekspeditioner vel normalt ved, at de pågældende aktstykker returneres, så snart man er blevet opmærksom på forholdet, og i så fald vil dokumenterne faktisk være unddraget aktindsigt, se herved nedenfor om udskilte aktstykker. Tvivl om aktindsigtens omfang kan imidlertid opstå i tilfælde, hvor de aktstykker, der er medsendt af en fejltagelse, i og for sig vedrører den verserende sag, og hvor man på det tidspunkt, en begæring om aktindsigt fremsættes, endnu ikke er blevet opmærksom på forholdet. Hvis det er åbenbart, at der er tale om en fejlekspedition, og at de pågældende dokumenter ikke

> har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling, må dokumenterne dog også i sådanne tilfælde kunne unddrages aktindsigt. Det må imidlertid kræves, at der er tale om en fejlekspedition; det forhold, at afsenderen fejlagtigt troede, at de afsendte dokumenter ikke ville være undergivet aktindsigt, kan ikke danne grundlag for at undtage de pågældende dokumenter (…)"

En næsten identisk beskrivelse af retstilstanden fremgår af John Vogter, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (1998), s. 135 f. (som betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven henviser til).

Tilsvarende gælder beskrivelsen af retstilstanden efter den gældende offentlighedslov, jf. Mohammed Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 3. udgave (2022), s. 239, hvor følgende fremgår:

> "Det forhold, at retten til aktindsigt alene omfatter dokumenter, der indholdsmæssigt vedrører sagen, indebærer, at dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejltagelse, og som derfor *er returneret* til en privatperson eller en anden myndighed, ikke indgår i en sag (og derfor ikke vil være omfattet af retten til aktindsigt hos den returnerende myndighed). Det er dog en forudsætning, at dokumenterne ikke er indgået i myndighedens beslutningsgrundlag.
>
> Tvivl om aktindsigtens omfang kan imidlertid opstå i tilfælde, hvor de dokumenter, der er medsendt ved en fejltagelse, i og for sig vedrører den verserende sag, og hvor man på det tidspunkt, en anmodning om aktindsigt fremsættes, endnu ikke er blevet opmærksom på forholdet, og dokumenterne således *fortsat beror hos myndigheden*. Også i et sådant tilfælde kan dokumenterne dog unddrages aktindsigt under betingelse af, at det er *åbenbart, at dokumenterne er fremsendt ved en fejltagelse*, og at de pågældende dokumenter ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling. Det må imidlertid kræves, at der rent faktisk er tale om en åbenbar fejlfremsendelse. Det forhold, at afsenderen fejlagtigt troede, at de afsendte dokumenter ikke ville være undergivet aktindsigt, kan ikke danne grundlag for at unddrage de pågældende dokumenter. Er der tale om en åbenbar fejlfremsendelse, og de pågældende dokumenter ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling, kan det ikke for at unddrage dokumenter fra aktindsigt yderligere kræves, at de pågældende dokumenter kun har været i myndighedens besiddelse i et kortere tidsrum."

3. Min vurdering

Sagen angår, hvorvidt Justitsministeriet med henvisning til generalklausulen i offentlighedslovens § 33, nr. 5, kunne undtage en række oplysninger i dels dokument nr. 3555080 (mailkorrespondancen mellem justitsministeren og den særlige rådgiver, som blev videresendt til en pressemedarbejder i det almindelige embedsværk), dels dokument nr. 3555081 (det udkast til bogen med kommentarer fra personer uden tilknytning til Justitsministeriet, som var vedhæftet mailkorrespondancen).

Justitsministeriet har oplyst, at det var en fejl, at bogudkastet med kommentarbokse blev delt med pressemedarbejderen, og at fejlen skyldtes, at den særlige rådgiver sendte en forkert version af bogudkastet til pressemedarbejderen. Jeg har forstået Justitsministeriet således, at der rettelig skulle være sendt en version uden kommentarbokse til pressemedarbejderen. Jeg har også forstået ministeriet således, at det var en fejl, at fremsendelsen af bogudkastet til pressemedarbejderen skete ved videresendelse af den pågældende mailkorrespondance mellem justitsministeren og den særlige rådgiver.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de hensyn, der ligger bag retsstillingen, om at dokumenter fremsendt ved en fejl ikke er omfattet af offentlighedsloven, jf. lovens § 7, tilsvarende gør sig gældende i forhold til oplysningerne i kommentarboksene og i mailkorrespondancen, og at disse hensyn kan begrunde, at oplysningerne undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Bestemmelsen i offentlighedslovens § 7 afgrænser genstanden for retten til aktindsigt. Det følger af § 7, stk. 2, nr. 1, at retten til aktindsigt omfatter alle dokumenter, der vedrører sagen. Afgørende er, om et dokument indholdsmæssigt vedrører den pågældende sag.

Det er forudsat i bestemmelsens forarbejder og den juridiske litteratur, at dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejl, under visse betingelser ikke omfattes af retten til aktindsigt.

Adgangen til at unddrage dokumenter fra aktindsigt, fordi de er fremsendt ved en fejl, er nærmere beskrevet i betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven i forbindelse med omtalen af gældende ret efter § 5, stk. 1, i 1985-offentlighedsloven.

Det fremgår af det pågældende afsnit i betænkningen, at dokumenter, der er sendt til en myndighed ved en fejltagelse, og som er returneret, ikke indgår i en sag og dermed ikke er undergivet aktindsigt, under forudsætning af at dokumenterne ikke er indgået i myndighedens beslutningsgrundlag. Det er med

henvisning til den juridiske litteratur samme sted anført, at dersom dokumenterne på tidspunktet for fremsættelsen af en aktindsigtsanmodning fortsat beror hos myndigheden, vil dokumenterne kunne unddrages aktindsigt, hvis det er åbenbart, at de er fremsendt ved en fejltagelse, og dokumenterne ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for sagens behandling. Jeg henviser til pkt. 2.2.1 ovenfor, hvor det fremgår, at retstilstanden efter 1985-offentlighedslovens § 5, stk. 1, er videreført i § 7, stk. 2 og 3, i den gældende offentlighedslov.

Jeg er opmærksom på, at beskrivelsen af retstilstanden i lovforslagsbemærkningerne til § 4 i 1985-offentlighedsloven og i betænkning nr. 857/1978 om offentlighedslovens revision – som forslaget til 1985-offentlighedsloven bygger på – ikke er helt enslydende med beskrivelsen ovenfor i betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Det er de nævnte steder således anført, at et dokument, der er fremsendt ved en åbenbar fejltagelse til en myndighed i forbindelse med en administrativ sagsbehandling, og som ikke er indgået som element i myndighedens afgørelsesgrundlag, må kunne unddrages adgangen til aktindsigt. Det anførte er tilkendegivet generelt og ikke særskilt møntet på dokumenter, der på tidspunktet for aktindsigtsanmodningen fortsat beror hos myndigheden. I 1978-betænkningen er det dog i forlængelse af den generelle tilkendegivelse anført, at det formentlig må antages, at dokumentet under de angivne forudsætninger kan unddrages aktindsigt, uanset at fejltagelsen først opdages, efter at begæringen om aktindsigt er fremsat. Det anførte i betænkningen henviser imidlertid til den juridiske litteratur vedrørende 1970-offentlighedsloven, som beskriver retstilstanden på samme måde som i betænkning nr. 1510/2009, jf. ovenfor under pkt. 2.2.1-2.2.2.

Som det fremgår af det anførte ovenfor, er beskrivelsen af de tilfælde, hvor et fejlsendt dokument kan unddrages aktindsigt, ikke fremstillet helt entydigt. Det ligger imidlertid fast, at der gælder nogle særlige krav, for at et dokument – selv om det er fremsendt ved en fejl – kan undtages fra aktindsigt. Offentlighedslovens formål om at sikre åbenhed hos myndighederne, jf. lovens § 1, tilsiger også, at det kun i særlige tilfælde kan forekomme, at dokumenter i en myndigheds besiddelse på denne baggrund alligevel af myndigheden kan unddrages offentlighed.

I forarbejderne til den gældende offentlighedslov er det som anført i forhold til dokumenter, der fortsat beror hos myndigheden, beskrevet på den måde, at det dels skal bero på en åbenbar fejl, at dokumentet er hos myndigheden, dels forudsætter, at dokumentet ikke har kunnet indgå som et element i grundlaget for behandlingen af den pågældende sag. Jeg har noteret mig, at det også svarer til Justitsministeriets gengivelse af retsstillingen i den påklagede afgørelse af 27. februar 2026.

I den foreliggende sag er det efter det oplyste ikke en fejl, at dokumenterne blev sendt til ministeriet. Justitsministeriet har i den forbindelse også tilkendegivet, at dokumenterne er indgået i sagens behandling og derved er indgået som led i administrativ sagsbehandling og omfattet af retten til aktindsigt. Jeg er enig i, at det på den baggrund ikke er en fejl i offentlighedslovens § 7's forstand, at dokumenterne blev fremsendt.

Derimod var det ifølge Justitsministeriet en fejl, at dokumenterne blev fremsendt i en version, hvor de indeholdt de omhandlede kommentarbokse og var fremsendt ved videresendelse af en tidligere mailkorrespondance mellem justitsministeren og den særlige rådgiver.

Til støtte for at undtage de omhandlede oplysninger fra aktindsigt har Justitsministeriet henvist til, at det var en åbenbar fejl, at den forkerte version af bogudkastet og mailkorrespondancen blev fremsendt til ministeriet, samt at oplysningerne blev udvekslet som led i embedsværkets bistand til ministeren med den praktiske håndtering af interviews i forbindelse med udgivelse af bogen, og at oplysningerne ikke "i denne henseende" er indgået som et element i grundlaget for sagens behandling.

Som sagen er oplyst, går jeg ved min vurdering ud fra, at ministeriet først blev opmærksom på fejlen på et tidspunkt efter modtagelsen af din anmodning om aktindsigt i november 2024.

Efter min gennemgang af dokumenterne er det min opfattelse, at de omhandlede oplysninger i kommentarboksene og mailkorrespondancen – når man ser på oplysningernes indhold – må anses at vedrøre sagen (forstået som bistand til presseformidling i forbindelse med justitsministerens bogudgivelse) og må karakteriseres som både relevante og egnede til at indgå som et element i grundlaget for embedsværkets bistand til ministeren i den forbindelse.

Dokumenterne, som oplysningerne indgik i, blev fremsendt til en pressemedarbejder i ministeriet, og efter det oplyste blev der ikke sendt andre dokumenter, herunder andre versioner af dokumenter, til embedsværket til brug for den nævnte bistand til presseformidling. Endvidere var der som nævnt på tidspunktet for fremsendelsen af dokumenterne ikke en opmærksomhed i ministeriet på, at visse oplysninger var delt med embedsværket ved en fejl. Jeg har i tilknytning hertil konstateret, at der er et vist sammenfald mellem f.eks. en talepind i det presseberedskab, der blev udarbejdet til ministeren, og en af kommentarerne i bogudkastet.

Omstændighederne i den foreliggende sag er på den baggrund efter min opfattelse vanskeligt forenelige med de særlige krav, der som anført ovenfor er

opstillet, for at dokumenter i en myndigheds besiddelse kan unddrages aktindsigt efter offentlighedslovens § 7, fordi de er kommet i myndighedens besiddelse ved en fejl.

Justitsministeriet har som anført ovenfor imidlertid heller ikke undladt at udlevere de omhandlede oplysninger med henvisning til offentlighedslovens § 7, men har derimod undtaget oplysningerne efter lovens § 33, nr. 5.

Det fremgår af forarbejderne til denne bestemmelse, at den er tiltænkt et snævert anvendelsesområde og kun kan anvendes i tilfælde, hvor hemmeligholdelse må anses for at være klart påkrævet, og der er nærliggende fare for, at de beskyttelsesværdige interesser vil lide skade af betydning.

Det er i alle tilfælde en forudsætning for at undtage oplysninger fra aktindsigt efter bestemmelsen, at myndigheden har foretaget en konkret vurdering af behovet for hemmeligholdelse og risikoen for skadevirkninger ved udlevering af de pågældende oplysninger og nærmere redegjort for disse overvejelser.

Bestemmelsen er i første række tænkt at kunne tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men forudsættes i særlige tilfælde også at kunne anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. Jeg henviser til pkt. 2.1.1 ovenfor om forarbejderne til § 33, nr. 5.

Det følger af det anførte, at der ikke kan drages absolutte grænser for, hvilke typer af beskyttelsesinteresser der kan varetages gennem anvendelsen af offentlighedslovens § 33, nr. 5. Det kan således efter min opfattelse heller ikke anses for udelukket at undtage oplysninger fra aktindsigt efter bestemmelsen under henvisning til sådanne hensyn, som ligger bag det anførte i forarbejderne til offentlighedslovens § 7 om dokumenter fremsendt ved en fejl. Det gælder, uanset at § 7 ikke er en undtagelsesbestemmelse, men en bestemmelse om afgrænsning af genstanden for retten til aktindsigt.

Generalklausulen i § 33, nr. 5, kan som anført i pkt. 2.1.2 ovenfor imidlertid ikke anvendes til at undtage en oplysning fra aktindsigt, hvis det hensyn, som myndigheden ønsker at tilgodese, er fuldt ud identisk med hensyn, der er tilgodeset i en af lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men betingelserne for at anvende denne undtagelsesbestemmelse ikke er opfyldt.

I det foreliggende tilfælde mener jeg som anført ovenfor, at det er vanskeligt at se, at oplysningerne i kommentarboksene og mailkorrespondancen opfylder betingelserne i offentlighedslovens § 7 for at kunne undtages fra aktindsigt, under henvisning til at de blev fremsendt ved en fejl.

Jeg mener på den baggrund heller ikke, at Justitsministeriet i den foreliggende situation – ud fra fuldt ud identiske hensyn – kan undtage oplysningerne fra aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Justitsministeriet har anført, at det forhold, at en mailkorrespondance og en forkert version af et dokument ved en fejl er blevet sendt til ministeriet, ikke bør føre til, at offentligheden skal have indblik i tilblivelsen af en bog, som en minister har skrevet som privatperson eller partipolitiker.

Justitsministeriet ses imidlertid ikke i den forbindelse at have peget på andre grunde til at undtage oplysningerne fra aktindsigt end den omstændighed, at der er tale om en fejl med hensyn til fremsendelsen.

Ministeriet har således ikke redegjort for andre konkrete forhold, der gør det klart påkrævet, at oplysningerne undtages fra aktindsigt, herunder konkretiseret og sandsynliggjort de skadevirkninger, der efter ministeriets opfattelse ville kunne indtræde ved at give aktindsigt i oplysningerne.

Samlet set er det derfor min opfattelse, at Justitsministeriet på det foreliggende grundlag ikke ud fra de angivne hensyn kunne undtage de omhandlede oplysninger i kommentarboksene i bogudkastet og i mailkorrespondancen fra aktindsigt efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Jeg har gjort Justitsministeriet bekendt med min opfattelse og henstillet, at ministeriet genoptager sagen og – i lyset af det, som jeg har anført – træffer en ny afgørelse.